

EUROPSKI
REVIZORSKI
SUD

HR

Govor

18. siječnja 2021.

Govor Klaus-Heinera Lehnea, predsjednika Europskog revizorskog suda

Predstavljanje godišnjeg izvješća Suda za 2019. godinu

Plenarna sjednica Europskog parlamenta (Bruxelles)

18. siječnja 2021.

**Valjan je samo izgovoreni tekst.
Prednost ima izgovorena inačica.**

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Poštovani predsjedniče,
cijenjena gospođo Hohlmeier,
izvjestitelji i izvjestitelji u sjeni za razrješnicu,
uvaženi zastupnici,
cijenjeni povjereniče (Hahn),
članovi predsjedništva Vijeća,
dame i gospodo,

vrijeme u kojem živimo prepuno je izazova. Kao i uvijek u našoj Europskoj uniji, velike krize dovode do velikih pomaka i inovacija koje smo tek nekoliko mjeseci ranije smatrali nemogućima.

Zahvaljujući odlučnosti ovog Parlamenta, na vrijeme su donesene važne odluke i sporazumi o financijama EU-a za sljedećih sedam godina te bih iskoristio ovu priliku da ujedno čestitam prethodnom predsjedništvu Vijeća i Komisiji. Sada iščekujemo da države članice, nadajmo se ubrzo, ratificiraju Odluku o vlastitim sredstvima.

Velika mi je čast što sam ovdje s kolegom Tonyjem Murphyjem, članom Suda zaduženim za godišnje izvješće, da vam predstavim godišnje izvješće Revizorskog suda za 2019. godinu i da sudjelujem u raspravi o njemu.

Zbog posebnih okolnosti tekuće krize uzrokovane bolešću COVID-19 datum ovogodišnjeg predavljanja nešto je kasniji nego što je to inače bio običaj. No, to bi čak moglo biti i **korisno** jer je Odbor za proračunski nadzor sad već dobro odmaknuo s radom na razrješnici. Spoznaje do kojih ste došli posljednjih tjedana tijekom različitih saslušanja stoga mogu biti korisne već za današnju raspravu, što zapravo nije loše.

Osobito je važno da se političke odluke koje donesete ili odobrite u ovom domu pretoče u stvarne rezultate u praksi i da možete prosuditi što je funkcioniralo, a što nije te kako poboljšati stanje. Upravo tu nastupaju iscrpne i neovisne revizije koje provodi Revizorski sud.

Naši nalazi za 2019. godinu dosad su već dobro poznati. I ovaj smo put izrazili pozitivno mišljenje i o pouzdanosti računovodstvene dokumentacije i o pravilnosti prihoda.

Kad je riječ o rashodima, procijenili smo da je ukupna stopa pogreške ostala na **približno jednakoj razini** – 2019. iznosila je **2,7 %**, a 2018. 2,6 %. Iza te „glavne poruke”, naravno, skrivaju se znatne razlike među različitim područjima politika.

U području **konkurentnosti** procijenili smo veću stopu pogreške (**4 %**), uglavnom u vezi s neprihvatljivim troškovima.

Kad je riječ o području **prirodnih resursa**, Sud je uočio određena poboljšanja zbog kojih se procijenjena stopa pogreške smanjila na **1,9 %**.

U području **administracije** nismo pronašli značajne pogreške, kao ni prijašnjih godina.

U području **kohezije** procijenili smo da stopa pogreške, uzimajući u obzir ispravke koje su izvršila tijela država članica, iznosi **4,4 %**, što je manje nego lani, ali i dalje iznad praga značajnosti. Također, ako nacionalna tijela i Komisija u narednim godinama uspiju ukloniti nedostatke koje smo utvrdili u njihovim procjenama pogreške, mogli bismo se naći u položaju u kojem ćemo se više služiti radom revizijskih tijela u državama članicama, no zasad još nemamo tu mogućnost. Znam da je Komisija predana ostvarenju tog cilja i moramo uložiti velike napore na svim razinama kako bismo to postigli.

Poštovane dame i gospodo,

već nekoliko godina Sud pravi razliku između rashoda koje smatramo **visokorizičnima**, primjerice u dijelu područja kohezije koji je pod podijeljenim upravljanjem s državama članicama, i rashoda koje smatramo niskorizičnima. U visokorizičnim rashodima prisutne su značajne pogreške, uz procijenjenu stopu od **4,9 %** (2018.: 4,5 %). Međutim, tijekom 2019. **udio** visokorizičnih rashoda, posebno u području kohezije, povećao se (53 %). To povećanje nije problem samo po sebi, ali zbog njega značajna stopa pogreške sada utječe na većinu našeg revizijskog statističkog skupa – pogreške su stoga raširene. To je razlog zašto je Revizorski sud za financijsku godinu 2019. odlučio izraziti **nepovoljno mišljenje** o rashodima, a ne uvjetno mišljenje kao prijašnjih godina.

To samo po sebi **nije** nikakva optužba Komisije – na koncu, za upravljanje s otprilike 74 % rashoda EU-a zadužena su **tijela država članica**. Svaki subjekt ima ulogu u tom lancu i pretjerano pojednostavnjivanje neće nas dovesti nikamo. To se također **ne** bi trebalo protumačiti kao znak **nazadovanja** u financijskom upravljanju EU-a. Ako se pogleda stanje otprije deset godina, ostvarili smo velik napredak.

Ako se pomnije promotri što stoji iza „glavne poruke” za 2019., zaključci Suda za različita rashodovna područja **vrlo su raznoliki** i znam da tijekom pripreme odluke Parlamenta o razrješnici vodite računa o njima.

Poštovani predsjedniče, dame i gospodo,

u nastavku bih želio bih naglasiti tri središnja pitanja.

Kao prvo, bio bih zadovoljniji da umjesto rasprave o postupcima imenovanja na funkcije u Uredu europskog javnog tužitelja koja vas očekuje kasnije ovog tjedna, koliko god ti postupci bili važni, već možemo vidjeti taj Ured na djelu, ozbiljno zasukanih rukava u cilju **zaštite financijskih interesa EU-a** od nepravilnosti i prijevara – baš kao da je riječ o nacionalnim financijskim interesima. Krajnje je vrijeme da taj Ured započne s radom i dobije odgovarajuće resurse. Znam da ste glavni tužitelj i vi istinski predani tome da se to i ostvari. Revizorski sud, naravno, želi podržati ta nastojanja u svakom pogledu u kojem bude mogao, u skladu sa svojim revizorskim zadaćama.

Kao drugo, upoznati smo s činjenicom da su izvješća Revizorskog suda navedena kao jedan od mogućih izvora informacija korisnih za kvalitativne procjene koje Komisija obavlja na temelju Uredbe 2020/2092 (o „općem režimu **uvjetovanosti** za zaštitu proračuna Unije”). Istaknuvši ono što je već poznato, a to je da postoji „jasna veza između poštovanja vladavine prava i učinkovitog izvršenja proračuna Unije u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja”, zakonodavac EU-a zacrtao je jasno pravilo čija će se primjena odsad morati po potrebi zajamčiti i u praksi. Pozdravljam činjenicu da je tijekom zakonodavnog procesa u obzir uzeto nekoliko naših preporuka, posebice stajalište o krajnjim primateljima ili korisnicima financijskih sredstva EU-a.

Kao treće, u svojim izvješćima opetovano upozoravamo na činjenicu da se brojne države članice i dalje suočavaju s poteškoćama u **iskorištavanju** financijskih sredstava EU-a, bez obzira na ciljeve ili zahtjeve utvrđene na političkoj razini. Te poteškoće doprinijele su velikom porastu nepodmirenih obveza, koje su do kraja 2019. dosegule iznos od 298 milijardi eura. To znači da se ta sredstva tek treba primjereno upotrijebiti u svrhu koju su predvidjeli zakonodavci. Države članice na koje se ovo pitanje odnosi moraju hitno pronaći rješenje za problem kašnjenja s potrošnjom sredstava.

Također ću iskoristiti ovu raspravu kao priliku da iznesem dvije prilično praktične primjedbe o budućnosti.

S početkom primjene instrumenta „Next Generation EU” u narednim nas godinama očekuje gotovo udvostručenje rashoda EU-a. O tome smo već raspravljali na sastanku Odbora za proračunski nadzor kad sam vam se posljednji put obratio u studenome te vas želim obavijestiti da trenutačno procjenjujemo što

to znači za nas revizore – u pogledu **zadaca**, ali i u pogledu potrebnih resursa. Čini se razvidnim da će to imati utjecaj na **ljudske resurse** i nadam se da ću vam uskoro moći dati konkretnije informacije.

Naposljetku, želim vam skrenuti pozornost na pilot-izvješće Suda, „Izvješće o uspješnosti proračuna EU-a – stanje na kraju 2019.“, koje je izrađeno kao odgovor na želje mnogih u ovom domu da Sud, u okviru svojih revizijskih aktivnosti, usmjeri veću pozornost na uspješnost proračuna EU-a i procjenu informacija koje Komisija pruža u tom pogledu.

Dame i gospodo, za kraj bih želio reći sljedeće:

u ovim kriznim vremenima države članice i Europska komisija imaju golemu odgovornost za dobro i učinkovito upravljanje financijama EU-a. Naše godišnje izvješće, o kojem ću danas sa zadovoljstvom raspravljati s vama, pokazuje da je potrebno uložiti **dodatne napore**. Upravo vi, kao izravno izabrani zastupnici u Parlamentu, imate **veliku odgovornost** u provedbi zakonodavnog i političkog nadzora kako bi se to zaista i ostvarilo.

Hvala vam na pozornosti.